

**Ocena dorobku artystycznego oraz recenzja pracy doktorskiej
Pani magister Emilii Łapko w dziedzinie sztuki
w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki
pracy artystycznej pod tytułem:
SZTUCZNE RAJE
*Hybrydowość w fotografii mody***

przygotowanej pod kierunkiem promotora dr hab. Huberta Czerepoka.

Edukacja

2005 / ukończenie Liceum Plastycznego im. Constantina Brancusiego w Szczecinie

2010 / studia licencjackie, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Wydział Wzornictwa, Scenografia

2010 / studia magisterskie, Uniwersytet Szczeciński, Filozofia z elementami kulturoznawstwa

2012 / studia magisterskie, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Wydział Wzornictwa, Scenografia

Praktyka dydaktyczna, naukowa

Emilia Łapko jest związana z Akademią Sztuki w Szczecinie od 2018 roku. Prowadzi zajęcia na Wydziale Wzornictwa z następujących przedmiotów:

- Postprodukcja i komunikacja wizualna w modzie,
- Fotografia mody,
- Fotografia i postprodukcja obrazu cyfrowego.

Programy badawcze

2021-2024 / udział w międzynarodowym programie badawczym *Transcultural Perspectives in Art and Art Education* (TPAAE).

2022-2023/ badania statutowe w Akademii Sztuki w Szczecinie pt.: *Fotografia jako strategia komunikacyjna - gramatyka widzenia na przecięciu kultur.*

Publikacje fotograficzne

2024

/ ELLE DECO ITALIA, DESIGN ALIVE
/ ELLE DECO POLAND
/ AD POLSKA

2023

/ DEZEEN
/ I-D ITALIA
/ GLAMOUR POLAND / druk / no. 3 (228)
/ NEWLIFE RESEARCH
/ Formy Magazine
/ FASHION MAGAZINE / druk / 2(82)

2022

/ NUMÉRO NETHERLANDS
/ THE ULTIMATE GUIDE TO INFORMED
WEARABLE TECHNOLOGY,
/ Christine Falion, Packt Publishing Ltd., Birmingham 2022
/ KMAG /druk, issue 108
/ COEVEL MAGAZINE
/ WHAT'S NEXT / Monografia Akademii Sztuki w Szczecinie / druk /
ISBN: 978-83-63-072-86-5
/ VOGUE ITALIA / printed article with an interview, no. 858
/ FORBES/ NEWSWEEK / druk
/ KMAG / druk, issue 108
/ DESIGN ALIVE / druk
/ STIR WORLD
/ COEVEL MAGAZINE

2021

/ DEZEEN
/ DESIGNBOOM
/ LS:N – The Future Laboratory
/ L'OFFICIEL TURKEY
/ ArtDog Istanbul
/ THE FASHION STARTER
/ DESIGNBOOM
/ FAST COMPANY
/ HYPE & HYPER
/ THE CALVERT JOURNAL
/ KMAG / druk / issue 104
/ SHEAKER MAG / druk / issue 03

Dorobek artystyczny

Twórczość Emilii Łapko jest skoncentrowana na badaniu obrazu cyfrowego i medium fotografii - bada ich wpływ na kulturę. Autorka łączy różne media, a jej projekty przyjmują interdyscyplinarny, otwarty charakter. Jak zaznacza w dysertacji, umiejscawia swoją praktykę artystyczną na pograniczu sztuki i dizajnu.

Wystawy

Wystawa indywidualna

2023 - Szwajcaria / Bazylea / Gare du Nord in Basel / Corpuscule / fotografia, wystawa indywidualna

Wystawy zbiorowe:

2023 - Poznań / Galeria Centrala / Wodność / wystawa zbiorowa
2023 - Walencja / Hiszpania / MELTING POINT VALENCIA
2023- BIENNALE, Extranalities / fotografia portretowa
2022 - Szczecin / Polska / WHAT'S NEXT I IMAGINE SZCZECIN 2/3, wystawa zbiorowa, cykl fotografii
2022 - Poznań / Polska / Poznań Design Festival Laboratorium dobrostanu, cykl fotografii do wystawy głównej Poznań Design Festiwal
2022 - Berlin / Niemcy / Polski Instytut w Berlinie / IMAGINE / wystawa zbiorowa, cykl fotografii
2022 - Gdynia / Polska / Gdynia Design Day / instalacja AR installation, praca grupowa
2022 - Amsterdam / Niderlandy / SIERAAD ART FAIR in Amsterdam / fotografia portretowa
2021 - Szczecin / Polska / Trafo / A SENSE OF TAKING PART / pokaz filmu i rozmowa (dr Iga Węglińska i Miła Łapko)
2021 - Szczecin / Polska / Museum Narodowe w Szczecinie / seria fotografii z projektu TPAAE Duos Festival
2021 - Łódź / Polska / Łódź Design Festival / FOLLOW THE OBJECT / wystawa zbiorowa
2021 - Kilifi / Kenia / Performance w ramach Duos Festival, współpraca z Wacu Kihara

Praca badawcza ze studentami

2023 - Kenia / Nairobi / Praca ze studentami Uniwersytetu Keniatta zakończona wystawą zbiorową
2021 - Kenia / praca badawcza w ramach TPAAE

Nagrody, wyróżnienia, stypendia

2020 / Stypendium w Dziedzinie Kultury Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego

2016 / Stypendium Twórcze Miasta Szczecina

2012 / Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

2011 / Stypendium Marszałka Województwa Wielkopolskiego

OCENA DOKTORSKIEJ DYSERTACJI POD TYTUŁEM: *SZTUCZNE RAJE. Hybrydowość w fotografii mody.*

Dysertacja Emilii Łapko jest obszerna, odnosi się w sposób wnikliwy i wszechstronny do zagadnień związanych ze współczesną fotografią mody w kontekście własnej twórczości. Szczególny akcent jest w niej postawiony na tytułową hybrydowość „Sztucznych Rajów” budowanych na obrazach fotograficznych z pomocą najnowszych technologii, w tym sztucznej inteligencji (SI). W pracy teoretycznej doktorantki należy także podkreślić logiczną konstrukcję poszczególnych rozdziałów oraz podrozdziałów pracy. Autorka, w sposób przemyślany, a zarazem swobodny dąży do uzasadnienia postawionych w dysertacji tez.

Opinię tę odnoszę także do sposobu omówienia przez doktorantkę genezy i etapów realizacji Jej projektu artystycznego. Filozoficzna, socjologiczna i antropologiczna wiedza pozwala Emilii Łapko formułować nieoczywiste konkluzje swoich przemyśleń, przede wszystkim dotyczących umiejscowienia jej twórczości w dyskursie sztuki postkolonialnej, której częścią jest fotografia modowa, w szerokim kontekście, zarówno historycznym jak i współczesnym. Autorka w znaczącej mierze opiera swój wywód na doświadczeniach i przemyśleniach wyniesionych z pobytu naukowo - artystycznego w Kenii. Teoretycznej pracy doktorskiej towarzyszy wyjątkowo obszerna bibliografia odnosząca się również do obcojęzycznych źródeł.

Emilia Łapko obserwując medium fotografii w środowisku elektronicznym skupia się przede wszystkim na odzwierciedlaniu relacji zachodzących między modą, a tożsamością człowieka i jego cielesnością. Podchodząc wnikliwie i wielostronnie do tych zagadnień nakreśla nieoczywisty obraz kondycji współczesnego człowieka wobec nowych technologii.

Rzetelna wiedza w tej materii poparta doświadczeniem twórczym pozwala doktorantce stosować wobec poruszanych zagadnień różne narzędzia porównawcze, między innymi zasadę dyktomii wskazującą na plusy i minusy równoczesnego funkcjonowania ludzi w świecie realnym i cyfrowym, pozostawiając jednak czytelnikowi ocenę czy równowaga między tymi światami została naruszona w sposób nieakceptowalny dla dobrostanu człowieka.

Doktorantka, zarówno w pracy teoretycznej jak i artystycznej, odnosi się także do specyficznych sposobów dominacji medium cyfrowego w kreowaniu obrazu świata mody jako budującego „nową” tożsamość jednostki, do obrazu wyidealizowanego ciała i jego reprezentacji w sieci. Podkreśla znaczenie fotografii jako narzędzia technicznego, którego funkcje nie odnoszą się tylko do rejestrowania rzeczywistości, ale także do kreowania światów alternatywnych.

OCENA DOKTORSKIEJ PRACY ARTYSTYCZNEJ

Przystępując do oceny artystycznych prac Emilii Łapko z cyklu *Sztuczne Raje. Hybrydowość w fotografii mody* należy podkreślić ich spójność z założeniami teoretycznymi. Pragnę także dodać, że w moim mniemaniu, decydujący wpływ na ich wyraz, jako oryginalnych dzieł sztuki miał pobyt Autorki w Afryce. Rezydencja w Kenii pozwoliła Emilii Łapko skonfrontować teorie naukowe z postkolonialną rzeczywistością tego kraju. Doktorantka przeprowadziła w Kenii badania związane z antropologią, etnografią i socjologią, oparte także na wywiadach z młodymi Kenijczykami, realizowała z nimi wspólne projekty artystyczne i modowe.

Strategie modowe, które kreują rzeczywistość równoległą i którym w szczególności podlegają ludzie młodzi, charakterystyczna hybrydowość tych działań, w których zderzają się i homogenizują kultury, Emilia Łapko w sposób oryginalny wprowadziła w substancję swoich pięciu cykli prac:

MONOKULTURA - cykl fotografii wykonanych w Nairobi.

Cykl zawierający prace fotograficzne i akcesoria wykonane we współpracy z Graciellą Wamaitah, studentką z Mombasy zafascynowaną światem cyfrowym.

Fotografie przedstawiają modelkę ubraną w czarny kombinezon, reklamującą znane marki modowe. Tłem w tych obrazach są fragmenty miasta. Prace te są elementem kampanii reklamowej skierowanej do młodych ludzi, nasuwają myśl o „sztucznym raju”, w którym gadżety i „podróbki” markowych ubrań i galanterii budzą zachwyt, mają świadczyć o bogactwie i prestiżu. Akcesoria i gadżety użyte w sesji fotograficznej, takie jak: torebka Chanel, poliestrowa sukienka z logiem Versace i Louis Vuitton, Artystka umieściła na wystawie w gablotach.

REKONSTRUKCJA UMOWNA - instalacja w konwencji wystaw etnograficznych.

Scenografia wioski w formie skamieliny zrobionej z pianki montażowej, na której Emilia Łapko umieściła obrazy wygenerowane przez sztuczną inteligencję przedstawiające Nairobi. Wyobrażenie o Afryce wyniesione z dzieciństwa pomogło Artystce w generowaniu dmuchanych różowych obiektów - interpretacji zwierząt żyjących w Kenii.

Instalacji *Rekonstrukcja umowna* towarzyszy przesłanie, że zbiory danych, zbiory fotografii dokumentalnej to teren wykopalisk dla sztucznej inteligencji - miliony zdjęć miały swoich autorów i swoje konteksty, których nie znamy i których nie zna algorytm.

IMPOSTER - naklejki.

Zestaw naklejek - masek awatarów stworzonych na bazie fotografii młodych ludzi w maskach inspirowanych serią masek z różnych regionów Afryki. Maski są tu symbolem rytuałów „religijnych”. Naklejki można kolekcjonować i w ten sposób personalizować dizajn prezentowany na laptopach.

POLSKI RAJ - slajdy.

W projekcie brali udział turyści z Polski, na zdjęciach mieli prezentować się w typowym dla nich wakacyjnym stroju, tłem była sztuczna rajska wyspa zbudowana z plastikowych palm i innych plastikowych roślin itp. Pozy jakie przyjęli „turyści” oraz ich stroje osadzone były w konwencji turystyczno - wakacyjnej. Fotografie miały być dla tych osób namiastką raju, pocztówką z wymarzonych wakacji.

DIRTY DATA - obiekty.

Pomieszczenie z dmuchanym materacem - łóżkiem z umieszczonym na nim wizerunkiem osoby wygenerowanej przez sztuczną inteligencję oraz weneckie lustro umożliwiające podglądanie z przyległego pokoju. Relacja obserwowanego i obserwujących pokazana jest jako główny determinant zjawiska mody, ale też jako inwigilacja za pośrednictwem internetu. Człowiek jest tu traktowany jako „teren wydobywczy”.

PODSUMOWANIE

W pracach z cyklu doktorskiego Emilia Łapko skupiła się na kilku aspektach będących podstawą definiowania „sztucznych rajów” jako świata cyfrowego, szczególnie w kontekście afrykańskim.

W Kenii, gdzie dostęp do internetu jest utrudniony, a to, co zdaje się proste w Europie, niekoniecznie tam funkcjonuje, wykorzystanie hybrydowej fotografii cyfrowej w sieci do prezentacji mody jest traktowane także, jako przestrzeń do autoprezentacji i autokreacji.

Dodatkowym elementem, który złożył się na ogólny wyraz dzieła doktorskiego Emilii Łapko było jej doświadczenie w dziedzinie fotograficznej działalności komercyjnej z zakresu mody i designu. Jak sama zauważa, praca „z produktem / projektantami” zmusiła ją do tworzenia „opowieści” o przedmiocie, o procesie jego powstawania, co spowodowało, że omawiane tu realizacje oparte są na fotografii rozumianej jako forma służąca do komunikacji wizualnej. Obszerny tekst, w którym Autorka przedstawia strategię swoich działań, jest kolejnym ważnym elementem ułatwiającym zagłębienie się w specyfikę projektów przygotowanych pod kątem doktoratu. Poprzez świadome łączenie różnych opisanych powyżej mediów i strategii Emilia Łapko otwiera nas na nowe spojrzenie na świat Jej twórczości. W swoich rozważaniach o fotografii cyfrowej mody jako

moderatorce, która nieustannie zmienia wizerunek młodego pokolenia, poddawane ciągłym zmianom, od nowa budujące swoją tożsamość i wizerunek w przestrzeni cyfrowej, Autorka stawia diagnozę o nieustannym i nieograniczonym procesie wyboru, jaki stoi przed młodym pokoleniem - wyboru narzędzi cyfrowych, filtrów, emotikonów, awatarów czy obrazów wygenerowanych przez sztuczną inteligencję, służących budowaniu tożsamości jednostki, przy użyciu fotografii, jako narzędzia technicznego.

Praca doktorska Emilii Łatko jest dziełem złożonym i bogatym w treści dotyczące kondycji i perspektyw współczesnej sztuki w obliczu przemian związanych z rewolucją cyfrową, która kształtuje i zmienia paradygmaty w wielu obszarach, także w życiu społecznym, szczególnie dotyczy to młodego pokolenia. Autorka zadaje między innymi pytanie o to, czy cyfrowy wizerunek przysłania realny byt:

Czy cyfrowy wizerunek dla młodego pokolenia nie będzie ważniejszy niż ten fizyczny?

... Wykonane przeze mnie prace bazują na fotografiach... Po wejściu w powszechny obieg sztucznej inteligencji generującej obrazy, zbiory zdjęć stały się terenem wykopalisk dla rozmaitych botów. Fotografia jako narzędzie techniczne rejestrowała życie, obecnie zaś sztuczna inteligencja je symuluje i naśladuje...

KONKLUZJA

Po zapoznaniu się z pracą doktorską Pani magister **Emilii Łapko pt: SZTUCZNE RAJE. Hybrydowość w fotografii mody** stwierdzam, iż stanowi ona nowatorskie i oryginalne dokonanie artystyczne oparte na obszernej wiedzy teoretycznej. Stwierdzam także, że przygotowana przez Panią magister Emilię Łapko praca doktorska pt: **SZTUCZNE RAJE. Hybrydowość w fotografii mody**, prezentuje oryginalne dokonanie artystyczne i spełnia wymogi zawarte w ustawie art. 187 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (Dz. U. z 2023, r., poz. 742, z późniejszymi zmianami) w dziedzinie sztuki i w pełni uzasadnia wniosek o przyznanie stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Wnioskuje o przyznanie wyróżnienia za pracę doktorską Pani magister Emilii Łapko pt: **SZTUCZNE RAJE. Hybrydowość w fotografii mody**.

